

N:o 210.

Af herr **A. Göransson**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af §§ 11, 21, 59 och 73 i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Då jag anser den i Kongl. Maj:ts proposition n:o 40 föreslagna begränsning af den kommunala rösträtten på landet vara alltför obetydlig för att ens i någon mån kunna tillfredsställa landsbygdens rättmätiga kraf härutinnan, tager jag mig friheten föreslå en mera effektiv begränsning af samma rösträtt. Kongl. Maj:t har endast föreslagit en begränsning af rösträtten för aktiebolag, och att ingen må rösta för högre röstetal, än som sammanlagdt tillkommer öfriga röstegande inom kommunen. Men icke ens alla aktiebolag få komma med, utan endast sådana, som utöfva rösträtt för andra beskattningsföremål än jordbruksfastighet, äfvensom alla, hvilkas röstetal är högre än samtliga öfrige röstegandes inom kommunen. Den af Kongl. Maj:t föreslagna begränsningen medelst ett relativt röstmaximum till $\frac{1}{20}$ af kommunens hela fyrktal skulle träffa endast 437 aktiebolag af 2,613, men deremot finnas 2,176 aktiebolag, 5,485 andra bolag samt 1,036 enskilda personer med högre röstetal än 1,000 fyrkar, som ej beröres af denna begränsning. Hvad åter angår den andra förut omnämnda begränsningen, torde den knappast få någon som helst praktisk betydelse, enär det är otänkbart, att alla kommunens röstberättigade vid en kommunalstämma begagna sig af sin rösträtt, och då har man af hela förslaget qvar endast det lilla, att ett fåtal aktiebolag ej skulle få rösta för mer än $\frac{1}{20}$ af kommunens hela fyrktal, och detta kan väl knappast kallas för en reform. Redan vid stiftandet af nu gällande kommunallagar bestämdes en begränsning af den kommunala rösträtten i städerna på så sätt, att ej någon vid allmän rådstuga finge ut-

öfva rösträtt för större antal röster, än som svarade emot en tjugonedel af stadens hela röstetal efter röstlängden. Vid 1869 års riksdag beslutades en ytterligare begränsning af kommunala rösträtten i städerna genom det stadgande, som ännu är gällande, att ej någon vid allmän rådstuga får utöfva rösträtt för större antal röster, än som svarar emot en femtionedel af stadens hela röstetal efter röstlängden, eller i något fall för högre röstetal än det, som motsvarar bevillningen för tio tusen rikdalers inkomst af kapital eller arbete, således motsvarande 1,000 fyrkar. Då krafvet på en begränsning af den kommunala rösträtten på landet gjort sig gällande riksdag efter riksdag i snart 40 år, då komitéer och statistiska utredningar visat behovet deraf, så synes det visserligen icke vara för tidigt att nu få en verklig reform, utan att behöfva vänta till en ovis, kanske långt aflägsen framtid på den kommunala skattelagstiftningsfrågans lösning.

På grund af hvad jag nu anfört får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta, att första stycket af § 11 i förordningen om kommunalstyrelse på landet skall erhålla följande lydelse:

Röstvärdet skall beräknas efter det en hvar röstegande åsatta fyrktal, dock må ej af aktiebolag rösträtt utöfvas för mer än en tjugonedel af kommunens hela fyrktal. Ej heller må någon rösta för högre röstetal än det, som motsvarar ett tusen fyrkar, eller i något fall för egen del och å annans vägnar sammanlagdt rösta för högre röstetal, än som tillkommer samtliga öfriga röstegande inom kommunen.

Och anhåller jag, att lagutskottet, till hvilket denna min motion torde komma att remitteras, måtte, om så anses nödigt, vidtaga ändringar i formuleringen af ifrågavarande paragraf, blott att syftemålet med mitt förslag vinnas.

Stockholm den 16 februari 1898.

A. Göransson.
